

POLITIKKUR

VÁÐARÁÐ OG LANDS SKAPA EITT POLITISK

Spurninbgurin um endrstovnan av landsbanka og nýstovnan av váðaráði elvir til hvast politisky orðaskifti í tinginum

Árni Gregersen

Politikkur snýr seg um nógvymsk ting.

Seinastu dagarnar hava vit sæð hvat kann henda í kommunalpolitikki og vit vita, at á landspolitisku dagskránni fyllir fiskivinnuýskipanin nógvy.

Men onnur mál set eisini sín dām á politiska orðaskiftið og vísa, hvør munurin í veruleikanum er millum vinstra og høgra.

Í hesi vikuni skal Løgtingið fyrri aðru ferð hava 3. viðgerð av lógaruppskottinum um at endurstovna landsbankan og seta á stovn eitt føroyskt váðaráð.

Hesi málini eru veruliga vorðin politisk stríðsmál.

Samgongan, sum legði frá sær í fjør, avtók Landsbanka Føroya í 2012. Landsbanlin hevði tá virkað í nøkur ár, men borgarliga samgongan hevði ongantíð verið heit fyrri at ein landsbanki var settur á stovn.

Kristina Háfoss, landsstýrskvinna við figgjarmálum, hevur lagt uppskotið fram um at endurstovna landsbankan og stovna eitt føroyskt váðaráð

Millum nógvar borgarligar politikarar var hetta sæð, sum ein møguleiki hjá vinstraflokkunum at seta ein almennan stovn afturat á stovn. Og ein stovn, sum politikararnir kundu stýra partvís.

Tí legði táverandi landsstýrismaðurin við figgjar-

málum uppskot fram um at avtaka bankan og eftir stutta viðgerð í Løgtinginum var hetta samtykt.

Endurstovnan

Tá ið tað gjørdist ein veruleiki, at Landsbankin var avtikin og virksemað lagt undir Føroya Gjaldstovu og

Hagstovuna, boðaði serliga Tjóðveldi frá, at sluppu tey framat eftir eitt val, so fóru tey at endurstovna Landsbankan.

Og tað er júst tað uppskotið, sum Løgtingið fyrri aðru ferð hevur 3. viðgerð um í morgin.

Landsstýrskvinna við figgjarmálum hevur lagt uppskotið fram um at endurstovna Landsbanka Føroya, men saman við tí hevur hon eisini lagt uppskot fram um at stovna Føroya Váðaráð.

Politiskt kemur skilnaðurin millum samgongu og andstöðu klárt fram í álitinum, sum figgjarnevndin hevur gjørt í hesum máli.

Meirlutin, sum er Ruth Vang, Framsókn, Helena Dam á Neystabø og Kristin Micherlsen úr Javnaðarflokkinum og Pauli Trond Petersen, Tjóðveldi, taka undir við uppskinum hjá landsstýrskvinnuni og siga millum annað, at samgongan hevur sett sær fyrri,

at Landsbankin skal endurskipast við vællýstum uppávum.

Landsbankin varð avtikin í 2012 av táverandi samgongu.

– Núverandi samgonga hevur sett sær fyrri, at Landsbanki Føroya skal endurstovnast við tí hævuds- endamáli at virka fyrri figgjarligum stöðufesti.

Landsbankin skal soleiðis virka sum óheftur, almennur figgjar- og grein- ingarstovnur. Hann skal virka sum ein av hævuds- aktørinum í at greina før- oyska búskapin, ávara og fyrirbyrgja, at nýggjar figgjar- og búskaparkreppur raka okkum so meint, sigur meir- lutin í figgjarnevndini.

Meirlutin vísir eisini á, at í 2011 fór Eik av knóranum og at tað vísti greitt at eftirlitsskipanirnar ikki virkaðu eftir ætlan.

Seinasta stóra figgjar- kreppan, sum rakti tað mesta av heiminum í 2008,

gjørði samtíðis greitt, at tað var ikki nóg mikið at hava eftirlit við hvørjum stovni sær, tí hetta eftirlit sá ikki, hvussu gongdin á figgjarmarknaðinum yvirskipað nærum kollsigldi allan heimsbúskapin.

Onnur lond hava tikið henda veruleika til eftirtektar, og soleiðis hevur ES álagt limalondunum at seta á stovn nýggjar myndugleikar, sum viðgera skipanarligar váðar.

– Meirlutin hevur sæð tað sum eina avbjóðing, at myndugleikin á figgjar- økinum lutvíst er í Føroyum, lutvíst í Danmark, og metti, at tað hevði avgerandi týðning fyrri, at Váðaráðið kemur at virka, sum ætlað, at greiða fekk á hesum viðurskiftum.

Landspolitiska stöðan spent

Neyvan nakrantíð fyrri hevur landspolitiska stöðan verið so spent eftir eitt býráðsval, sum eftir býráðsvalið 8.november

Árni Gregersen

15 tingfólk stillaður upp til kommunuvalið 8. november, men neyvan nakar hevði væntað, at úrslitið av valinum fór at hava so stórt árin á landspolitisku stöðuna.

Undan valinum var greitt, at ósemja var á Tvøroyri. Hetta var ein trupulleiki í Javnaðarflokkinum.

Báðir javnaðartingmennirnir har suðuri, Kristin Michelsen, borgarstjóri, og Bjarni Hammer, sum eisini situr í gamla býráðnum, draga ikki somu línu.

Ósemjan kom til sjóndar, tá ið Javnaðarflokkurin ikki vildi tryggja Kristini Michel-

Aksel V. Johannesen, formaðurur í Javnaðarflokkinum, er tann, sum fyrst fær trupulleikarnar frá valinum á sitt bord

sen, at tann í flokkinum, sum fekk flestar atkvøður, var valdur borgarstjóri.

Heðin Mortensen, býráðsformaðurur í Havn, gjørdist rettuliga illur, tá ið hann fekk at vita, at gjørdast avtalan ikki helt

Tað endaði við, at borgarstjórinn gjørdi ein nýggjan lista. Sjálvur sigur hann

Høgni Hoydal og Polul Michelsen vildu ikileggja seg uppí skipan av býráði í Havn

seg vera koyrdan av javnaðarlistanum, men uttan mun til hvat og hvussu, so endaði tað við, at borgarstjórinn á Tvøroyri framvegis eitur Kristin Michelsen og

javnaðarlistin er uttanfyrri samgonguna.

Aksel fær trupulleikarnar

Enn er tað ikki komið til sjóndar, men onki er at ivast